

Oikeuskanslerin virasto

Vastaselitys Uudenmaan Ympäristökeskuksen 3.5.2001 päivätyyn vastineeseen YTV:n Ämmässuon kaatopaikan toiminnasta ja lupatilanteesta

Uudenmaan ympäristökeskuksen vastineessa korostetaan, että kaatopaikan lupahakemuksen käsittelyn viivästymisestä ei ole aiheutunut ympäristöhaittaa. Riittävänä on pidetty Espoon kaupungin terveyslautakunnan valvontajaoston vuonna 1985 myöntämää lupaa ja sen lisäksi vuodesta 1998 noudatettua tarkkailuohjelmaa. Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta YTV on kaatopaikan pitäjänä saanut toimittaa tarpeelliseksi katsomiaan valvonta- ja tarkkailutietoja.

Vuonna 1985 myönnetyn luvan jälkeen kaatopaikan toiminta on kuitenkin muuttunut merkittävästi. YTV:n jätteenkäsittelykeskus on kymmenen vuoden aikana laajentunut kaksinkertaiseksi ja sitä aiotaan edelleen suurentaa. Ämmässuon-Kulmakorven alueella on runsaasti myös muita ympäristöä rasittavia toimijoita ja uusia on tulossa. Liitteenä on paikallisten asukkaiden laatima muistio (Pohjoismaiden suurin kaatopaikka - kompleksi Ämmässuon-Kulmakorven-Kauhalan alueella), jossa kuvataan aluetta ja sen kehitystä.

Viranomaisilla, ympäristöjärjestöillä, asukasyhdistyksillä ja kuntalaisilla on erilaisia arvailuja ja epäilyjä siitä, kuinka laajasti Ämmässuon-Kulmakorven alueen toiminta on vahingoittanut ympäristön tilaa. Vaikka yksittäisten hankkeiden erilliset ympäristöä rasittavat vaikutukset voidaan arvioida vähäisiksi, kaikki vaikutukset yhdessä aiheuttavat sekä luonnolle että asukkaille kohtuutonta haittaa.

Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintaa ei voida pitää lainmukaisena. Ympäristölainsäädäntö edellyttää, että valvontaviranomainen tarkastelee koko aluetta ja arvioi toimintojen yhteisvaikutuksia. Uudenmaan ympäristökeskus on vasta viime vuonna, asukkaiden painostuksesta, ryhtynyt toimenpiteisiin alueen ympäristövaikutusten seuraamiseksi ja niiden vähentämiseksi. Samanaikaisesti on kuitenkin myönnetty uusia toimilupia ja niiden osalta on arvioitu vain kunkin hankkeen aiheuttamia vaikutuksia.

Uudenmaan ympäristökeskus on pitänyt tärkeänä käsitellä ensisijaisesti ympäristönsuojelullisesti heikotasoiset ja ympäristölleen mahdollisen riskin aiheuttavien kaatopaikkojen luvat. Pohjoismaiden suurimman kaatopaikan lupahakemusta ei ole saatu käsiteltyä viidessä vuodessa, vaikka näin suurta kaatopaikkaa koskeva hakemus olisi pitänyt käsitellä kiireellisenä. Lupapäätöksen lykkääminen kaatopaikan laajennukseen vedoten on kestävä perustelu. Asianmukaisesta lupamenettelystä, sikäli kuin lupaa olisi edes myönnetty, olisi voinut muodostua pohja koko kaatopaikka-alueen suunnitelmalliselle käyttönotolle sekä sen asianmukaiselle valvonnalle. Nyt kokonaisvastuuta ei ole kantanut kukaan.

Selvien, kaatopaikan toimintaa ohjaavien lupaehtojen puuttuminen ja heikosti toteutettu valvonta ovat aiheuttaneet pysyviä ja vähintäänkin kalliisti korjattavia vaurioita ja omaisuudenmenetyksiä ympäristölle ja asukkaille.

Espoossa kesäkuun 25 päivänä 2001